

عنوان مقاله:

مطالعه اثر تاریخ کاشت و تراکم بوته بر عملکرد، سرعت نمو و خصوصیات زراعی دو ژنوتیپ تربیتیکاله

محل انتشار:

فصلنامه پژوهشهای زراعی ایران، دوره 9، شماره 3 (سال: 1390)

تعداد صفحات اصل مقاله: 9

نویسندگان:

فهیمه رضایی - دانش آموخته کارشناسی ارشد زراعت، دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد

مسعود قدسی - استادیار مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی خراسان رضوی

کیومرث کلارستانی - استادیار گروه زراعت و اصلاح نباتات، دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد

خلاصه مقاله:

به منظور مطالعه تاثیر تاریخ های مختلف کاشت و تراکم های متفاوت بوته بر عملکرد دانه و خصوصیات زراعی دو ژنوتیپ جدید تربیتیکاله برای اولین بار در کشور این تحقیق، با استفاده از یک طرح اسپلیت فاکتوریل بر پایه بلوک های کامل تصادفی و با سه تکرار و در ایستگاه طرق مشهد، در طی دو سال زراعی 88-1386 انجام شد. عامل تاریخ کاشت با پنج سطح شامل: 15 مهر، 30 مهر، 15 آبان، 30 آبان و 15 آذر در کرت های اصلی و دو عامل تراکم بوته و ژنوتیپ به صورت فاکتوریل در کرت های فرعی قرار گرفتند. سه سطح تراکم بوته 250، 450 و 650 دانه در متر مربع و عامل ژنوتیپ در دو سطح شامل دو ژنوتیپ ET-82-15 و ET-79-17 بودند. نتایج تجزیه مرکب داده ها نشان داد اثر تاریخ کاشت بر عملکرد دانه، تعداد پنجه در بوته، درصد باروری پنجه ها، تعداد روز تا ظهور سنبله و طول دوره پر شدن دانه معنی دار بود، به نحوی که بیشترین عملکرد دانه از تاریخ کاشت دوم (30 مهر ماه) بدست آمد و با تاخیر در کاشت از تاریخ کاشت دوم (30 مهر ماه) به تاریخ کاشت پنجم (15 آذر ماه) عملکرد دانه حدود 29% کاهش یافت. بیشترین تعداد روز تا ظهور سنبله و تعداد روز تا رسیدن مربوط به تاریخ کاشت اول و کمترین آن مربوط به تاریخ کاشت پنجم بود و طول دوره پر شدن دانه نیز با تاخیر در کاشت روند نزولی داشت. همچنین سرعت نمو با تاخیر در کاشت افزایش یافت، هرچند طول دوره رشد کاهش نشان داد. بیشترین تعداد پنجه در بوته از تاریخ کاشت دوم و کمترین آن از تاریخ کاشت پنجم حاصل شد و بالاترین درصد باروری پنجه ها از تاریخ کاشت سوم و کمترین آن از تاریخ کاشت پنجم بدست آمد. از طرف دیگر اثر تراکم بوته بر تعداد کل پنجه در بوته و تعداد پنجه بارور (سنبله) معنی دار بود. با افزایش تراکم بوته تعداد پنجه در بوته، تعداد پنجه بارور (سنبله) و درصد باروری پنجه ها کاهش یافت. بعلاوه اثر تراکم بوته بر عملکرد دانه معنی دار نشد و با در نظر گرفتن مسایل مربوط به اقتصاد تولید در جهت کاهش هزینه ها (با توجه به قیمت بذر) به نظر می رسد همان سطح پایین تراکم بوته (250 بوته در متر مربع) کفایت می نماید. بین دو ژنوتیپ تربیتیکاله مورد مطالعه از نظر عملکرد دانه و سایر صفات مورد مطالعه اختلاف آماری معنی داری وجود نداشت.

کلمات کلیدی:

لاین امید بخش، میزان بذر، زمان کاشت، رشد فنولوژیک، تربیتیکاله

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/629763>

